

Hyvä kaupunkiympäristölautakunnan jäsen tai varajäsen!

Katsomme tarpeelliseksi tuoda tietoonne keskeisimmät Herttoniemen yleisten alueiden suunnitelman (kokous 4.5.2021: Asia/5) ongelmat. Samalla esitämme niihin liittyviä ratkaisumahdollisuuksia.

Ongelma 1: Suunnitelma mahdollistaa edelleen turhan mittavat hakkuu- ja hoitotoimet

Suunnitelman hoitotarpeen tarkastelukartalla (kuva 48, sivu 49) on mahdollisina hoitokuvioina esitetty liikaa metsiä, joissa mahdollinen hoitotarve rajoittuu vain kuvion reittiin, tonttiin, tiehen tai muuhun erityiskohteeseen rajautuvaan reunakaistaan.

Mahdollisissa hoitokohteissa on liikaa sellaisia luontoarvoiltaan merkittäviä tai sellaisiksi nopealla aikavälillä kehittyviä metsiä, joissa ei ole järkevää toteuttaa muuta kuin reitteihin, tontteihin, teihin tai muihin reuna- tai oleskelualueisiin rajautuvien kaatumavaarallisten puiden alas ottoja sekä rajoitettua reunan lähimetricien pienpuuston käsittelyä. Laajemmat hakkuu- ja hoitosuunnitelmat näille kohteille ovat selvästi metsän tunnulle ja luontoarvoille haitallisia ja siten kaupunkistrategian vastaisia. Ongelmat keskittyvät Länsi-Herttoniemen selänmetsiin (osa-alue 2) sekä Herttoniemen ja Strömsin kartanopuiston sekä Porolahdenpuiston (osa-alue 7) monipuolisiin lehtoihin.

Ratkaisuehdotus: Esitämme, että lautakunta sisällyttää suunnitelman hyväksymispäätökseen samankaltaisen jatkosuunnitteluoheen kuin Oulunkylän ja Maunulan aluesuunnitelman 2020-2029 hyväksymispäätökseen maaliskuussa 2021:

- *Myöhemmässä vaiheessa tehtävien luonnonhoidon toimenpiteiden tulee antaa tilaa metsien luonnolliselle vanhenemiselle ja lahopuun määrän lisääntymiselle ja sekä valtapuuston että pienpuuston harvennusten määrä kannattaa pitää mahdollisimman pienenä.*
- *Myöhemmässä vaiheessa tehtävien tarkempien luonnonhoidon suunnitelmien tulee olla riittävän selkeitä ja tarkkoja toimenpiteiden osalta, jotta niiden kommentointi olisi mahdollisimman toimivaa ja suunnitelmien esitystavan tulee olla teknisesti riittävän helposti luettavaa vuorovaikutukseen osallistuville.*

Ongelma 2: Arvometsähoitoluokan riittämätön käyttö

Sivun 58 hoitoluokkakartalla arvometsien (C5) hoitoluokkaan esitettyjen metsien määrä on suunnitelma-alueen metsien luonne ja luontoarvot huomioiden edelleen perustelemattoman alhainen. Edelliseen suunnitelmaluonnokseen tehty lisäys arvometsien määrässä on askel oikeaan suuntaan. Lopputulos ei edelleenkaan osoita ja tunnista suunnittelualueen keskeisiä luontoarvokeskittymiä asiallisella tavalla.

Hoitoluokitusta tulee olennaisesti muuttaa siten, että arvometsähoitoluokkaan sisällytetään vähintään:

- Länsi-Herttoniemen maakunnallisesti arvokas luontoalue (Uudenmaan liitto 2019),
- arvoluokkien I ja II kääpäalueet Länsi-Herttoniemen metsäselänteeltä (samat alueet ovat pääosin edellä mainittua kohdetta tai muita luokkien I, II ja III METSO-kuvioita),
- Hiidenkirkunrinteen metsäalueen lahopuustoiset lehto- ja kangasmetsät ja
- osa-alueen 7 (Herttoniemen ja Strömsin kartanopuistot sekä Porolahdenpuisto) puustorakenteeltaan monipuolisimmat lehtometsäkuviot.

Ratkaisuehdotus: Esitämme, että lautakunta joko tekee yllä yksilöidyt lisäykset suunnitelman arvometsähoitoluokan kohteisiin tai vähintäänkin ohjeistaa lisäämään arvometsähoitoluokan käyttöä olennaisesti suunnittelun seuraavassa vaiheessa.

Ongelma 3: Liiallinen into kehittää alueen ulkoilureitistöä

Suunnitelman hankkeissa (hanke 4.2.6) esitetään merkittävä määrä toimenpiteitä, jotka tähtäävät suunnittelualueen ulkoilureittien kehittämiseen. Suunnitelmaan päätyneessä asukaspalautteen referoinnissa on huomioitu pelkästään hankkeille myönteiset kannanotot ja sivuutettu mm. luontojärjestöjen esittämä varoittelu liioittelusta.

Osa suunnittelualueen viheralueverkoston viehätystä on se, että siellä on leveyden, kunnon, esteettömyyden ja valaistuksen osalta erilaisia reittejä. Siksi pyrkimys kaikkien reittien samankaltaistamiseen ei ole järkevää. Esitettyihin mittaviin kehittämistoimiin liittyy ilmeisiä riskejä luonnon, lähimaisemien sekä rauhallisemman, jalan tapahtuvan virkistyskäytön kannalta. Jo aluesuunnitelmavaiheessa tulee tiedostaa selvästi syvällisemmin reittien kehittämisen mahdolliset negatiiviset vaikutukset. Samalla tulee miettiä keinot haittojen vähentämisen osalta. Tarkempaa suunnittelua ja harkintaa vaatisivat seuraavat suunnitelmassa yksilöidyt osahankkeet:

- Itäväylä-Strömsinlahden raittiyhteys (esitetty mm. peruskorjausta, kuivatuksen parantamista sekä raitin leventämistä kauttaaltaan tasalevyiseksi),
- Roihuvuorenselänteen raitti (esitetty mm. mäen loiventamista sekä raitin kuivatusta),
- Rantaraitti (*”Reitillä uusitaan valaistusta ja parannetaan esteettömyyttä erityisesti välillä Johan Sederholmintie – Abraham Wetterintie”* eli käytännössä koko kuvan 67 hankealue),
- Vuorenpelikontien-Hanslankarinkujan raittiyhteys (esitetty mm. kuivatusta) ja
- puistokäytävien korjaukset Roihuvuoren ja Herttoniemen teollisuusalueen välisellä viheralueella (esitetty mm. nykyraitin leventämistä 4,2 m leveyteen, minkä ongelmat mm. maisemaan sovittamisen osalta poikkeuksellisesti jopa myönnetään)

Ratkaisuehdotus: Esitämme, että lautakunta ensi tilassa palauttaa reittisuunnitelmat uuteen tarkasteluun. Mikäli suunnitelma halutaan kuitenkin hyväksyä, tulee hyväksymispäätökseen liittää edes ponsi, jossa edellytetään reittien muutos- ja parantamistoimissa huomioitavan korostetusti reitinvarsien nykyiset luonto- ja maisema-arvot.

Helsingissä 2.5.2021

Antti Halkka
puheenjohtaja
Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry.

Emilia Pippola
järjestösihteeri
Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry.

Aleksi Mikola
puheenjohtaja
Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa ry.

